

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Eulev. Regele Ferdinand 422.
(József Köherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Rendelések díjazás szerinti.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Budapestben 50 banival több

Megbukott

a diákok fele az írásbeli érettségig. Mint egy tragikum szakadt es a szomorú iskolai szennyezés az aggodó szülők és diákok nyakába. Ugy lehet, az ifjuság legtöbbszörének egész életére kihat ez az iskolai katasztrófa. Büns ebben elsősorban is a rendszer, amely elnézte a diákság esztendőkon keresztüli hiányos tanítását a háboru égisze alatt és minden átmenet nélkül zuditott most a hiányos alapképzettségű diákság nyakába egy érettségi törvényt, mely gyökereiben felforgatta a régi idők matura-konvencióit, problémák és ismeretlen vizsgáztatók elé állította az amugy isdrukkoló ifjuságot. Nyolc sztenedei hiányos tanítási és tanulási eredmény után az első kísérlet ma szomorúan végződött, az eredmény: ötven százalékon felüli bukás.

A sajtókampány annak idején meddő küzdelmet folytatott az új iskolareform ellen. Hogy igazunk volt és nem ok nélkül harcoltunk az új érettségi törvény ellen, azt legelőnkebben bizonyítják az országosan lefolytatott, mindenütt hasonlóan szomorú eredményű maturák.

Az érettségi maga egyébként is elavult maradvány a múltból. Nyolc év fáradságát, gyöttrődését egy-két óra szivszorongató drukkjától teszi függővé és annak eredménye sokszor csak úgy a szerencsétől vagy pechtől függ, mint a főnyeremény. Ha most ezt a sutbadobni-való kinzoeszközt remegő és megfelelő előkészítés nélkül vizsgázó gyermekembereknél így alkalmazzák, akkor ez az eredmény alakul ki, mint az itteni érettségi vizsgálatoknál. A vizsgáztató tanárok azt mondják, hogy ők nem hibásak a tragikus számarányu bukásoknál. De elismerik egyben azt is, hogy az ujonnan megkonstruált érettségi rendeletet betüszierint alkalmazták, a kellő alaposág nélkül az Életig felvezetett diákságnál. És ez hiába volt, mert megbukott ez által a tanulók több mint ötven százaléka

Ledererné a bírák előtt. — A gyilkos csendőrtisztne őt tisztet vádol Kodolka meggyilkolásával. — Érettségiző diákok fekete napja. — Meghalt Jugoszlávia miniszterelnöke. — Világjáró lesz egy aradi droguista. — A kisdíák amerikai párbaja. — Karambol a Maroson. — Rabkórházba vitték Frohreichet. — Két ház összeomlott Aradon. — Iskolásgyermek megrendítő tragédiája. — Letartóztatták a disszidens magyar szociálistákat.

Megjelenik a Zöld-könyv

Konfliktus a miniszter és vasutigazgató között. — Angheliescu miniszter körútja.

(Bucuresti, június 30.) A zöld könyv néhány nap múlva megjelenik. A kormány sietteté a könyv megjelenését, hogy annak tartalmát a szövetséges kormányok Bratiannu Vintila pénzügyminiszter külföldi útja előtt megismerhesék. Romániának az amerikai hítelezőkkel szemben fennálló adóságainak ügyét a szeptemberben összejülő washingtoni interparlamentaris konferencia fogja rendezni.

Az Adeverul szerint Petrescu Commen svájci követ nyilatkozatának az a része, amely a Népszövetségnek panaszt emelt kisebbségek elleni büntető intézkedésekről szolt, még sok vitára fog alkalmat adni. Bizonyos jelek arra engednek következtetni, hogy maga Duca külügyminiszter sem helyesli ezt a koncepciót,

amely illuzórássá teszi a peticionális jogokat. A lap feltűnően tartja, hogy a kormány felhivatalos lapja nem közölte Petrescu Commen jelentésének erre vonatkozó passzusait.

Bratiannu Vintila pénzügyminiszter huszonöt milliót folyósított a bucaresti-i vámpalota felépítésére, amelyet októberben fejeznek be.

Pretorian CFR. vezérigazgató Vaitoianu távirati hívására ma Londonból visszaérkezett. — Az Adeverul szerint Vaitoianu tábornok ugyanis kijelentette, hogy nem hajlandó tovább együttműködni Otulescu helyettes vezérigazgatóval, aki Pretorian távollétében a CFR. ügyeit vezette.

Angheliescu közoktatásügyi miniszter a nyár folyamán beutazza az egész országot és felülvizsgálja az iskolaépítéseket.

Politikai háboru tört ki Aradon.

Az Averescu-párt aradi vezetősége a pártbontó törekvések ellen.

(Saját tud.) Érdekes politikai háborúság ütött ki Aradon: az Averescu tábornok vezetése alatt álló aradi néppárt aradmegyei tagozatával szemben új pártalakítási akció indult meg ugyancsak a néppárt cégére alatt. A szokatlan háborúságról a néppárt aradi vezetősége az alábbi nyilatkozatban számol be:

Aradváros és a megye területén egyes személyek az Averescu tábornok elnöklote alatt álló néppárt érdekében propagandát üznek, értekezleteket tartanak és tagokat

vesznek fel anélkül, hogy erre akár a bucaresti központi végrehajtó-bizottság részéről, akár az aradmegyei pártszervezet részéről felhatalmazva lennének. Minthogy ezen személyek maguknak egyuttal olyan címeket és hatáskört tulajdonítanak, mely őket meg nem illeti és minthogy e működésük a pártra nézve káros, a további félreértések elkerülése végett a néppárt bucaresti központi végrehajtó-bizottsága a néppárt aradi szervezetét a következő hivatalos komü-

niké közlésebe hatalmazta fel: „Az Averescu tábornok elnöklote alatt álló néppárt bucaresti központi végrehajtó-bizottsága ezenel tudomásul adja, hogy a néppárt Aradváros és Aradmegye területére nézve kizárólag csak azon pártszervezetet ismeri el, melyet a dr. Jancu Cornél aradi ügyvéd elnöklote alatt álló vármegyei végrehajtó-bizottság vezet.”

Rombadólt házak.

A nagyarányu esőzés súlyos károkat okozott Aradon.

Az utóbbi napok nagy esőzései következtében Aradon a Caragiale (Csiky Gergely) és Consistorului (Batthyányi) utca sarkán levő és Horváth Gábor aradi háztulajdonos tulajdonát képező ház egyik oldala az utcára dőlt ki. A gerendák már régebben rongált állapotban voltak, úgy hogy körülbelül egy hónappal ezelőtt az aradi városi mérnöki hivatalnak határozata értelmében a törvényszék kilakoltatta Aczél Zsigmond kereskedőt, aki a háznak a rongált állapotban levő részét birta bérbe. Így szerencsére lakatlan volt a háznak az a része, amelynél szombat éjszaka a nagy eső teljesen eláztatta a gerendákat, amelyek felmondták a szolgálatot és a ház fala az utcára dőlt. Még egy ház beomlás történt tegnap, amelyet szintén a nagy eső idézett elő. Egy gáji háztulajdonos, ugyancsak meglehetősen rossz állapotban levő házának egyik fala kidőlt és a mérnöki hivatal holnap száll ki a helyszínre.

— Vaitoianu miniszter Aradon.

Vaitoianu belügyminiszter vasárnap délután Aradon tartózkodott. Inkognitó jött, teljesen magánügyben, az aradi hatóságok érkezéséről semmit sem tudtak, épp ezért semmiféle hivatalos fogadtatás sem volt. Értesülésünk szerint a belügyminiszter Palcu Lázár pancotai bortermelőtől nagyobb tétel bort vásárolt meg és tisztán ebből a célból tartózkodott Aradon. Az esti vonattal egyébként még az nap vissza is utazott Bucurestibe. Munkatársunk a Dacia kávéházban feketéző Vaitoianu belügyminisztert intervjúra kérte fel aradi tartózkodása alkalmából. A belügyminiszter azonban kijelentette, hogy politikai tendenciájú nyilatkozatot régi elvéből kifolyólag nem adhat, aradi tartózkodása viszont annyira magántermészetű, hogy az a nyilvánosságot nem is érdekelheti.

Iskolák évzárója.

Egynégy iskolai ünnepségek Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap tartották meg a középiskolákban az iskolai évzáró ünnepélyt. A növendékek az ünnepélyek előtt Tedeumon vettek részt, majd felvonultak iskolájukba. Az aradi katolikus gimnáziumban délelőtt 10 órakor kezdődött meg az évzáró ünnepély. Fischer Aladár dr. igazgató mondott beszédet, majd megkezdődtek a jutalomkiosztások. A felső osztályosok közül Csöböl László ötödik osztályos tanuló 2000 lej jutalmát, az alsó osztályosok közül Blédy Lajos 1000 lejt kapott. A Vásárhelyi ösztöndíjat 2000 lejt Wagner György nyolcadik osztályos, Juhász György 500 lejes jutalmát Vass Géza hetedik osztályos kapta. A Petőfi-pályázat első 500 lejes díját Reichel József nyolcadik osztályos, a második díjat Parecz György nyolcadik osztályos nyerte el. A Leitényi-pályázat 1000 lejes díját Blédy hatodosztályos, a második 300 lejes díjat Rudnyánszky Hajnal hatodosztályos nyerte meg. A vivóverseny ezüstérméit Fischer Ödön, Nagy Győző és Székely József ötödik osztályos tanulók kapták. Az ünnepélyen több szülő és az aradi egyházközség tagjai is jelen voltak. Végül Fischer Aladár igazgató bejelentette a tanulóknak, hogy a beiratkozások úgy a fű, mint a leánytagozaton szeptember 1-2-3-án, a javítóvizsgák szeptember 2 és 3-án és az ötdikészek részére a felvételi vizsgák szeptember 10-15-ig lesznek.

Impozáns ünnepséget rendezett az aradi második és harmadik számú állami polgári iskola. Délelőtt 11 órakor az iskola szépen felszített tornaterme megtelt szülőkkel és érdeklődő közönséggel. A program első száma Balás Márton tanár megayító beszéde volt, amelyben üdvözölte a szülőket, gyermekeiket, majd köszöntőt mondott a királyi családnak. Beszédét ezzel félbeszakította és a harmadik számú iskola énekkara Arnold Béla tanár vezetésével előadta a Királyhimnuszt. Az ének után Balás Márton folytatta beszédét, ennek végzetével pedig a második számú iskola énekkara Szántó Péter tanár vezetésével román és magyar dalt adott elő. Rákosi István Alexandri egy költeményét, Hoilow Sándor Csabuc egyik költeményét szavalta el, majd a második számú iskola énekkara újabb román és magyar dalokat énekelt. Posztós Pál Dulfu román költő művét, Lübeck Béla Porumbescu versét szavalta el, majd a harmadik számú iskola énekkara népdalokat adott elő. Ezután Lipták Sándor és Gurdán István nagyzenészek adták elő Eminescu egy szatirikus jelzőjét. Hanecker Ernő egy Petőfi-költeményt szavalt, a második számú iskola énekkara magyarul és román nyelven énekelt. A második számú iskola énekkara újabb énekeket, Rudo József Bohalincanu-költeményét mondott el, majd a tanulók nevében előlépett Fenyves József, aki bucsubeszédet intézett a tanárokhöz és megköszönte fáradozásukat. A beszédre

Szathmáry István polgári iskolai igazgató válaszolt, majd Sárga Károly iskolabizottsági tag mondott beszédet. Ezután következtek a jutalomkiosztások, a növendékek között mintegy 3000 lej készpénzt és 120 könyvet osztottak szét. A szép ünnepély déli fél egy óra után ért véget.

A fű és fémipari iskolában az évzáró ünnepély kezdetén Bal-

tean Constantin mérnök, az iskola igazgatója beszélt a növendékeknek, amelyre Csöbölnek Constantia ötödik osztályos tanuló válaszolt a tanulók nevében. Ezután Sarbanescu János, Oanca Péter, Pogana János és Birta Illés negyedik osztályos tanulók verset szavaltak. Az ünnepély kezdetén és végén az intézet énekkara a Királyhimnuszt énekelte.

A spanyol királyi ház támogatja a Habsburgok visszahozatalát Magyarországra.

Franciaország egyelőre ellenzi az akciót.

(Páris, június 30.) A Habsburg-háznak Magyarországra való visszahozatala érdekében megindított mozgalom egyik érdekes jelensége az a hír, amely párisi diplomáciai körökben elterjedt. Beavatott diplomáciai körökben azt beszéltek, hogy a spanyol királyi ház és a spanyol kormány magáévá tette az akciót és utasította a külföldi spanyol követségeket, hogy minden erejükkel igyekezzenek oda-hatni, hogy a Habsburg-akció sikerrel járjon. A Habsburg-ház Magyarországra való visszahozata-

lának legfőbb akadályja a risztant. mellett Franciaország, amelynek nevében Briand külügyminiszter nemrég kijelentette, hogy Franciaország semmi körülmények között sem járulhat hozzá ahhoz a tervhez, hogy Zita királynő és a királyi ház tagjai Magyarországra visszatérjenek. A spanyol kormány akciója tehát ugyilátszik, egyelőre nem járt sikerrel, mert a francia kormánytól az álláspontjától legalább ez idő szerint nem lehetett eltéríteni.

Világjáró lesz egy aradi droguista

Akit elcsábítottak az ismeretlen veszedelmek, nagy-szerű kalandok. — Társul szegődött egy földkörül-gyalogló német kereskedőhöz.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi hónapokban egyre gyakrabban tűnik fel Arad uccán turistaruhába öltözött, hátizsákkal felszerelt férfiak, akik legtöbbszörre valamelyik nagy, külföldi turistaklub díjért járnak be a világot. A globetrotterek, ezek a modern garabonciások, akiket tulajdonképpen a kalandvágy, üzött tovább megszokott családi tűzhelyeiktől, minden veszéllyel, küzdelemmel szembeszállva vándorolnak városról-városra, országról-országra, holott ottlón talán kényelmes életet, békés s biztos egzisztenciát hagytak hátra. A világjáró háznak aradi híve is akadt: a közeli napokban indul el küzdelmes útjára az első aradi világjáró...

Albert Pál, a világjáró kereskedő.

Az aradi Weisz-gyógyszertárba egy fekete bőrnadrágos, cserkészinges és cserkészalakos férfi állított be. Bemutatókozott: Albert Pál leipzig kereskedő vagyok, a leipzig turistaklub tagja. A világot kell bejárnom, önkéremetemből fenntartanom magam és azért kérem, vegyék meg tetszésszerint áron ezt a fényképet. A gyógyszer-tár alkalmazottja, Szaplóczay Sándor aradi droguista, be-szelgetésbe eredt az intelligens-arci globetrotterrel, majd lakására hívta meg. Ott folytatták a társalgást, Albert Pál pedig el-mondta kalandjait, küzdelmeit, komor és szép impresszióit s a beszéd felkeltette az aradi fiatal-emberben a vágyat, hogy ő is világnak menjen. Albert elmondotta azt is, hogy Leipzighól ketten

indultak utnak: ő és Schmidt Fridrik, a tehetséges leipzig festőművész, a festőművészt Szaloniában súlyos baleset érte: egy megvadult ökrösfogat elgázolta a fiatal embert, akit súlyos sérüléssel ápolnak a szaloniki kórházban. Albertnek tehát egyedül kellett folytatnia útját. Egy hirtelen elhatározással Szaplóczay kijelentette, hogy szeretné az etnara-di társat helyettesíteni s röviden meg is egyeztek abban, hogy Aradról együtt indulnak a további útra.

Komitácsi banda és egyébek.

Albert Pál 1924-ben indult el Leipzighól s ezalatt az egy év alatt már meglehetősen mozgar-mas napokat élt át. A világot 1930. december 31-ig kell bejárnia, önéretéből fenntartania magát, mert otthonról semmi segítséget nem kaphat. Ha a feltételeknek megfelel, a klubtól 50.000 aranymárka díjat kap. Albert Pál azonban kijelentése szerint nem a díjért, hanem magáért a felejt-hetetlen élmények sorozatáért várt dorol s mint elbeszélése mutatja, ezekben máris bőven volt része.

— A macedoniai Prilepben történt — meséli s közben nap-harmitott arcán elégedett mosoly-fat át — az uton egy komitácsi-csapat fogott el. Le akartak egy-szerűen löni, azonban szerencsére a vezetőjük tudott angolul és így megmagyarázhattam nekik, hogy ki vagyok. Megmutattam utleve-lemet és irásaimat s a végén any-nyira összebarátkoztunk, hogy utaválom saját, kenyeret és do-

hányt adtak és egy jó darabig elkísértek. A következő érdekes kalandom a görögországi Pire-usban volt. Ott egész egyszerűen letartóztatnak, mert azzal gyanu-sították, hogy néhány hónappal ezelőtt két pireusi német keres-kezőt meggyilkoltam és kirabol-tam. Csak nagy nehezen tudtam utlevelemmel bebizonyítani, hogy én abban az időben éppen Ma-gyarországon voltam. Végre nagy nehezen elengedtek. Bulgáriában éppen a véres zavargások idején voltam és Vranjában újra veszé-lyes kalandom volt. A botanikus kertben jártam, amikor egyszer-re öt fegyveres férfi vett körül, nekemszegeztek a puskáikat, me-lyeken mindjárt fel is húzták a ravaszt. Egy perc még s eldör-dülnek a fegyverek. Hirtelen a vezérük utasítást adott, hogy elő-ször kússanak ki s csak azután löjjenek föbe. Szólni akartam, de rámkialtottak, hogy hallgassak. Megtalálták az utlevelemet, tra-taimat s átvizsgálták őket. Ez-alatt állandóan öt puskacsó szeg-ződött a homlokomnak, amelyen kiütött a verejték. Végre rövid parancsszó és otthagytak. Kide-riált, hogy a szakállam miatt orosz kommunistának néztek, aki bolsevista propagandát akar az országban csinálni.

Messzi utak előtt.

— Azért nem retientem visz-sza. Nur weiter. Ha a képek nem fogytak, gitárommal kabarékban léptem fel, ahol német bordalokat énekeltem s úgy biztosítottam megélhetésemet. Érdekes ismeret-ségeket is csináltam, így Kon-stantinápolyban megismerkedtem Stokoi Fujinuma Senzoku japán miniszterrel, akivel több napot töltöttem. Ajánlólevelet is adott tokiói ismerőseimhez, hogy támogassanak utamban — ezzel egy percre megszakad a beszéd s elő-kerül a bőrtárcából a furcsa, hieroglif betűkkel írt levél. — Tizen-hat éves korom óta nincs nyug-tom — folytatta — a háborút Afrikában harcoltam végig, a né-met gyarmatokon, ahol el is vesztettem két unjám. Visszake-rültem Leipzighoz, jól menő üzle-tem volt, amelyet most édes-anyám vezet, azonban a kaland-vágy nem hagy nyugtot. Nur weiter! Szaplóczay Sándor aradi droguista pedig csillogó szemmel hallgatja s alig várja azt a pillá-matot, amikor ő is neki mehet a messzi, bizonytalan jövő felé. Utlevele, vizuma már rendben van s a közeli napokban utnak is indul az első aradi világjáró. Fel-izgatott fantáziájában már izgal-mas kalandok hősenek látja ma-gát s már meg- is valamire messze, végtelen síkságok, égbe-nyúló hegyek, nyüzsgő, exotikus városok és országok széles, sok kalandot, nélkülözést, veszedel-met magával hordó országut-

Marosi Rudolf.

Belőrök

garázdálkodása Timisoarán.

Hat betörés hét nap alatt. — A tettesek ismeretlenek.

(Saját tudósítónktól.) Temesvar közbiztonsága az utóbbi hetekben világvárosi nivóra emelkedett. Napirenden vannak a lopások és betörések és a szélhámosságok, hamiskártyások és egyéb csirkefogók pompás talajra találtak. Az utolsó hét nap alatt nem kevesebb mint hat betöréses lopás, rablás történt, melyek közül különösen az alábbi két eset emelkedik ki vakmerőségével:

Kuhn János, gyárvaros, nagykereszt-ucca 18. szám alatti lakásába szombaton délután beállított két nagyon elegánsan öltözött fiatalember s Kuhn eladó háztelke iránt érdeklődtek. Kijelentették, hogy hajlandók ezt megvenni és kérték, hogy mutassa meg nekik. Kuhn elindult a fiatalemberekkel, hogy a háza mellett lévő két üres felket megmutassa, de az egyik hirtelen visszamaradt. Kulin a másik vevőnek megmutatta a telket, de feltűnt neki, hogy ennek társa nem mutatkozik. Gyanút fogott és visszasietett a lakására, ahonnan a társ éppen egy nagy csomaggal akart elillani, de a csomagot, minthogy munkaközben meglepték, leejtette, futásnak eredt és föluggott az indulófényben levő villamosra. Társa ezalatt szintén kerekelt oldott. A másik eset hősei valószínűleg azonosak Kuhn János vevőivel: Hehn János asztalos, aki nemrégén tért vissza Amerikából Kiskereszt-ucca 3. szám alatti házában lakik. Szombatról vasárnapra virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek álkulcsos behatoltak a házba, benyitottak a család hálószobájába, az alvó házaspárt egy kábítószerrel elkábították s a lakás kifosztásához fogtak. A kábítószer azonban nem volt elég erős, úgy hogy Hehn János hirtelen felébredt és rákiáltott a rablókra: Ki az?, mire ezek megszöktek. Hehn utánuk vetette magát, de ezek az ajtót rázárták, úgy hogy hosszabb ideig tartott, míg az ablakon keresztül, a szomszédok segítségével üldözőbe vehette a vakmerő rablókat, akik az éj leple alatt elmenekültek.

Megállapítást nyert, hogy a rablók Hehn összes ékszereit és készpénzét 100.000 lei értékben valamint a pincéből az összes élelmiszereket magukkal vitték.

Betörték ezenkívül a Gyárvaros—Baross-uccában Kocsuba mérnök lakásába világos nappal, de a tetteseket megzavarták, úgy hogy üres kézzel kellett távoznok. — Vidák Henrik gyárvarosi, Árok-uccai cipész műhelyében ugyancsak szombat éjjel jártak betörők. Kész cipőket és bőrárut loptak. A szomszédos pékműhely inasainak bemondása szerint a betörést egyenruhás egyének követték el s ugyancsak egyenruhás betörők fosztották ki a Mercy-uccai „Juvelia” ékszerüzlet kirakatát, a mint azt már vasárnapi számunkban jelentettük.

Végül Sibek Ágost erzsébetvárosi rőföskereskedő Király-uccai üzletének kirakatát dézsmálták meg eddig ismeretlen tettesek.

A kormány hozzájárult a királyhági református püspökséghez

Bukarestből jelentik: A kultuszminiszter előterjesztésére a minisztertanács hozzájárult a királyhágomelléki református püspökség megalakításához.

A kormány elhatározásáról tudnivalóan értesítették az erdélyi püspökségeket azonnal, hogy a püspökválasztás határidejét augusztus 15-re tűzték ki.

Elbucsuztak a vándiákok.

Az ötvenéves érettségi találkozó vasárnapi és hétfői ünnepségei.

(Saját tudósítónktól.) A vándiákok ötven éves találkozójának a szombat esti bankettet követő vasárnapi ünnepségei impozáns külsőségek és megható bensőségek között folytak le. Az előre meghatározott program szerint a vándiákok, a betegen fekvő dr. Nemess Zsigmond kivételével valamennyien, számszerint tizenegyen részt vettek vasárnap délelőtt 9 órakor a Minoriták templomában tartott istentiszteleten, a misét Vadász János viingai esperes-plébános, az egyik „vándiák” celebrálta. Különös véletlen folytán az aradi katolikus gimnázium fiú- és lányövendékeinek szintén ekkor volt a Te Deumja. A mise előtt D'André rendfőnök mondott meleg hangú prédikációt nagyszámu hallgatóság előtt. Példa gyanánt áhította az öreg jubilánsokat a fiatalok elé. A kóruson a diákok énekeltek. A mise végétél a vándiákok átmentek a minorita atyákhoz, akik D'André tartományi főnök, Wild Endre és Harsányi házfőnök vezetésével fogadták az aranyjubilánsokat. A jubilánsoknak megmutatták itt egy hatvan év előtt készült rendi csoportképet, amelyen felismerték régi paptanáraikat. A minorita atyákhoz dr. Barabás Béla intézett ünnepi beszédet, amely itt következik:

Főtisztelendő urak! Kedves atyáink! Az Istennek felszentelt templomából eljöttünk ide, az Isten szolgáinak szintén szent hajlékába, hogy kegyeletes és hálás érzésünknek adjunk kifejezést az aradi Minorita-rend iránt. Önök tisztelendő urak méltó utódai ama nagyszerű minorita tanároknak, akik minket ezelőtt ötven és néhány évek előtt több éven át tanítottak, oktattak, neveltek. Hogy milyen eredménnyel, annak élő és beszélő bizonyosságai mi vagyunk, akik egy felszázadnak súlyos küzdelmei, sőt pusztító viharai után megállottuk helyünket, mert kivétel nélkül jelentékeny és fontos pozíciókat töltöttünk be Aradnak közelében, társadalmi téren, sőt az országos köztevékenység nyílt fórumán is. A hatalmas Istenhez felszállott hálaimánk után, öreg lelkünk hívó szavaival ide idézzük e szent falak közé azok nevét és alakját, akik a mi egykori tanáraink voltak, s akik ezen minőségükben áldásos tanításokkal országos elismerést és tiszteletet szereztek a Minorita-rendnek. Ezek közül ma már egy sincs élethen, de itt vannak önök, az ő méltó utódai s amikor a nagy elődök szent neveit áldó imádságba foglaltuk, akkor összehorogtunk fejünket önök

előtt hajjuk meg, mert látjuk, érezzük és tudjuk, hogy szent hivatásukban az ő nyomköveikben haladnak.

Nemcsak mi kevesek vagyunk itt, de idekísért minket azok érdeklődése is, kik előttünk és utánunk szívták magukba a minoriták lelkületét, s itt van közöttünk azok szelleme is, akik elpihentek az élet küzdelmei és sorscsapások alatt, de egyéniségük és értékük folytatódik a leszármazókban, a gyermekek és unokákban. Mind együtt dicsérjük az Urat és magasztaljuk az ő nyájainak hívő és pásztorait. Mi már öreg emberek vagyunk az Isten rendelése szerint. De csak látszatra, mert lelkeinkben ma is erőseknek érezzük magunkat. En azt tartom, nem az az öreg ember, aki úgy tudja, hogy messze van a bölcsőtől, hanem az, aki érzi már, hogy közel van a sírhoz. Mi ezt még nem akarjuk érezni, de erőtlenségünkkel látva akarjuk, hogy az utánunk következő nemzedék is megértette a krisztusi szót: Emberek szeressétek egymást! Ne legyen egymás között faj, vallási, nemzeti különbség, hanem rólunk véve példát, kövessék a szent tanítást, féljék az Istent, szeressék a hivatásokat, azt a földet, amely szült és nevelt s mindenkor bátran tegyetek tanúságot hitetek mellett. Valamikor a mi jó minorita tanáraink ezzel fejezték be tanítási óráikat: „Fiaim csak jól tanuljatok!” Mi most már visszafordítjuk e mondatot és így szövegezzük a minoriták utódaikhoz: „Fiaim csak jól tanítsatok!” Isten áldja önöket, emlékezzenek reánk. Áldott legyen volt tanáraink neve és emléke.

Dr. Barabás beszédére a minorita rend nevében D'André rendfőnök és Wild Endre válaszoltak. A vándiákok azután az udvaron csoportosan lefényképeztették magukat. Majd az egyik minorita pap elkísérte őket a kath. gimnáziumba, ahol virággal feldíszített teremben várták őket a tanárok, tanárnők és negyven fehér ruhás gimnázistalány. Itt dr. Kristóffy József volt magyar belügyminiszter mondott beszédet, amelyben a tanárokat arra buzdította, hogy a fiatalokat az életre neveljék. A vándiákok ezután megtekintették a könyvtárt, a szertart, a tornatermet és több tantermet. Innen a Moise Nicoara liceumba mentek át, ahol az intézet igazgatója: Crisan Ascaniu a lépcsőkön eléjük sietve fogadta és a díszterembe kalauzolta őket. A jubilánsok közül Cure János görög keleti lelkész román nyelven

és dr. Mandl Vilmos aradi ügyvéd magyar nyelvű beszédet mondott, mire Crisan Ascaniu igazgató románul és Szántó Zsigmond tanár pedig magyarul válaszolt. Az öreg diákok utána megtekintették az osztályokat, ahol egykoron tanultak.

A liceumból betegen fekvő iskolatársuk: Dr. Nemess Zsigmond ügyvéd, volt országgyűlési képviselő lakására mentek. Ott újra csoportfelvételt csináltattak. Délben egy órakor társasébredt vettek részt a Vadászkiút éttermében. Munkatársunk itt alkalmas kerest, hogy Kristóffy volt miniszterrel interjút csinálhasson. Kristóffy azonban kitért a nyilatkozat elől azzal, hogy pusztán a barátai körében tartózkodik, Románia vendége és politikai nyilatkozatot nem kíván tenni. Este a Dácia kávéházban gyűltek össze baráti beszélgetésre. Hétfőn a délelőtti folyamán megtekintették a Kulturpalotát, majd déleledre Barabás Béla vendégei voltak. Délután öt óráig maradt Barabás lakásán a jubilánsok társasága, mindvégig jókedvben. Este ismét együtt vacsoráztak a vendégek a Vadászkiúton és a Késő éjszakaig elbeszélgettek a régi szép emlékekről. A vidéki vendégek ma reggel mindannyian elutaztak.

Országos dalosverseny Aradon.

Győztes: a „Timisoarai (temesvári) Typograph dalkör.”

(Saj. tud.) Az „Aradi Gutenberg Dalkör” múlt évi országos győzelme folytán az idén az aradi Kulturpalotában folyt le a romániai nyomdászdalárdák versengése a vándorserlegért. Aradon hosszú évtizedek óta nem volt a vasárnapi koncerthez hasonló nagyjelentőségű zenei esemény, amely alkalomból a Kulturpalota nagyszínház színpadja megtelt közönséggel soraiban ott láttuk nemcsak Arad, hanem Erdély, a régi királyság, Bukovina dalkedvelőit is. A nemes versenyben, a szövetségi szabályok szerint, a győztes aradi dalárda nem vett részt. Versenyző dalárdák voltak: a cluj (kolozsvári) „Gutenberg Dalkör”, a timisoarai (temesvári) „Typograph Dalkör”, és az oradea-marei (nagyvárad) „Gutenberg Dalkör”. A verseny magas színvonalát a dalárdák komoly felkészültsége bizonyította. Dinamikus színezés, ritmikus tagolás, frazirozás és szövegkiejtés tekintetében nagyjából egyforma gondosságot tapasztaltunk. Azonban a legfontosabb zenei követelmény: a végig tiszt hangvétel és a vokális (acapella) karének legkiemelkedőbb szépsége, a harmóniák tömör éroken csengő tökéletes egysége, a melódia- és szólam-vonal nemes vezetése, szárnyaló erő, monumentális, hangfény és melegség, egyedül a győztes temesvári dalárda szigorúan fegyelmetezett proukcióját („Dalra fiúk!” Hüb Károlytól) ékesítette. A Lipová Atanáz, Fischer Ernő, Gellért Pádr. Mezey Zsigmond és Szalóczky János tagokból álló zsűri szakvéleményét Mezey dr. hirdette ki, amelyet a közönség viharos lelkesedéssel vett tudomásul. A estély hangverseny részében az újból beigazolódtott, hogy a K. vác karmester biztos vezénylet alatt álló aradi nyomdász-dalárda

Eredménytelen a román-orosz konferencia.

(Bukarest.) Tiraszpolban folytak a román-orosz vegyes bizottság ülései, amelyen a két állam személyforgalmanak szabályozása kérdésében tárgyaltak. A konferenciát a szovjet határozott kívánságára hívták össze, mivel Oroszország kijelentette, hogy a legkomolyabban kívánja a kérdés elintézését. Joanovici tábornoktól, a román bizottság elnökétől érkezett jelentések nem igen biztatnak eredménnyel. A tábornokszerint az orosz kiküldöttek nem akarnak felelősséget vállalni az Oroszországból Bessarabiába érkezett orosz állampolgárokért. Ilyen körülmények között a konferencia előreláthatólag eredmény nélkül fog befejeződni.

Bucuresti. A tiraszpoli román-orosz vegyes bizottság ülései befejeződtek. A román kiküldöttek visszaérkeztek a fővárosba és átnyújtották a kormánynak az oroszok feltételeit, amelyekre a kormány szeptemberben fogja a választ megadni.

Ledererné a bírák előtt.

Megkezdődött a szenzációs bűnügy főtárgyalása. — Ledererné nem érzi magát a gyilkosságban bűnösnek. — Az asszony szenzációs vallomása szerint nem férje, hanem őt tiszt gyilkolta meg Kodelkát.

(Budapest, június 30.) Ma kezdte meg óriási érdeklődés mellett a budapesti büntetőbírók *Denk-tanácsa* Lederer Gusztávné bűnpártolás főtárgyalását. A gyilkos csendőrtiszt hírhedt felesége eddig nyugodt viselkedésével szinte bámulatba ejtett mindenkit. Még férje súlyos vallomása sem hozta zavarba. A főtárgyalás közeledésével azonban bebizonyosodott, hogy az asszony lelke mélyén rejtve a halált. A hideg nyugalom és közönyösség csak álarc, amely rejtőgő félelmét takar. Lederer Gusztávné levelet akart börtöréből kicsempészni, azonban a levelet elfogták és így a titok nyilvánosságra került. Az asszony a levélben könyörög urának, hogy mentse meg az akasztótól, tegyen meg mindent az érdekében, mert nem akar meghalni. A levél elfogása óta szigorú őrizet alatt tartották Lederernét, aki azóta ügyvédjével is csak különleges engedély alapján beszélhetett. Ledererné ügyével együtt, sógorának, Lederer Sándornak az ügyét is most tárgyalják le. A vádat Makbay Jenő ügyész képviseli, a védelmet Lévai Tibor ügyvéd látja el.

Mivel vádolják Lederernét.

Lederer Gusztávné fekete, félig dekoltált selyemruhában jelent meg ma bírái előtt és a feltett kérdésekre németül válaszolt. Elmondja, hogy 32 éves, római katolikus, négy elemi végzet és büntetlen előéletű. Lederer Sándor, a Nemzeti Bank tisztviselője is megjelent a tárgyaláson. Ő szabadlábban van, máután hetekkel ezelőtt elbocsájtották a fogaságból. Majd felolvasták a vádiratot, amely Lederernét csalás, gyilkosság, felbujtás és lopás büntetéseivel, Lederer Sándort pe-

dig bűnpártolással vádolja. A vádirat részletesen ismerteti a büntényt és kiemeli, hogy Ledererné csak azért, hogy a Kodelkától kicsalt 70 milliót megtarthassa, rábeszéléssel, a válasszal való fenyegetéssel és féltékenység felkelésével rábírta a férjét, hogy Kodelka Ferenccel ölje meg. A gyilkosság megtörténte után pedig elvette Kodelka értéktárgyait. Lederer Sándor pedig közreműködött a pénz elmulasztásában, a hetvenmilliót elrejtette és őt milliót pedig kölcsönként megtartott.

Ledererné tagadja a gyilkosságot.

Ledererné strámkózó hangon vallja, hogy bűnösnek érzi magát, de csak azért, mert a gyilkosságot megakadályozhatta volna és ő ezt nem tette. Másban nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy Kodelka gyakran jött hozzájuk üzletekkel, gyakran tett látogatásokat, szerelmi ajánlataival üldözte és rábeszélte, hogy váljon el a férjétől, mert ő feleségül fogja venni. Karácsony előtt Kodelka átadott neki 70 milliót azzal, hogy használja fel tetszése szerint. Ő azonban a pénzt visszaadta és kérte Kodelkát, legyen lovasias, mert a házában már ugyanis sokat beszélnek arról, hogy viszonyuk van. Másnap újra feljött Kodelka és a következő szavakkal állított be:

— Feljöttem, hogy beinvitáljam magamat karácsony-esti vacsorára.

A feltéleny csendőrtörőhádnagy.

— Férjem, Kodelka látogatásait, — mondotta Ledererné — nem jó szemmel nézfe. Ezen az estén üzleti ügyekről beszélgetek férjemmel és Kodelka akkor azt újságolta, hogy megkapja a Pálfiy-kaszárnya busszállítását.

Közben a férjem levitte a kutyát sétálni és akkor Kodelka odajött hozzám, s azt mondotta, hogy nem tűrheti tovább, hogy ilyen szegény ember felesége legyek. Majd megragadta a karomat és a pamlag felé vonzolt. Én arcul ütöttem és férjem épen akkor lépett be, aki előtt alig tudtam eltitkolni zavaromat. Kodelka távozásakor felháborodva beszéltem el férjemnek a történetet, aki azonban nem hitte el. Másnap Kodelka újra meglátogatót, férjem nagyon ridegen fogadta és rögtön elment otthonról. Egyedül maradtunk és akkor Kodelka egy csomó milliós bankjegyet vett ki a zsebéből és azokat elém dobta. Megszámloltam. Épen hetven millió volt. Kodelka még számlálás közben elment. Férjemnek hazajövetelkor elmondottam mindent és amikor másnap Kodelka újra feljött, akkor férjem indulatosan rátámadt, azt mondta neki, hogy hagyjon békében engem és a pénzt pedig dühösen feléje dobta. Kodelka eltávozott. Szilveszterkor látogatót meg ismét és megmutatta, hogy a csuklóján megsebesült. A sebet beköfoztük és akkor Kodelka ott aludt nálunk. Kodelka ekkor részeg volt. Ezután is több ízben feljött s nem egyszer fiústólust és karájt hozott számunkra.

Revolverlövés az éjszakában.

Az utolsó látogatást így mondja el Ledererné:

— Mikor Kodelka feljött, a férjem nem üdvözölte és nem fogadta el Kodelka feléje nyújtott kezét. Vacsorát készítettem és közben szóltam Kodelkának, hogy menjen haza, mert a férjemnek korán reggel Csepelre kell mennie. Kodelka úgy tett, mintha nem hallotta volna és tovább beszélgetett. 11 órakor bementem a hálószobába, elkészítettem az ágyneműt, majd a konyhába mentem. Újra szóltam ezután Kodelkának, hogy épen a legfőbb ideje, hogy hazamenjen. Kodelka újra nem válaszolt. Most már láttam, hogy ott akar maradni, és ezért ágyneműt vittem át neki az úri-szobába. Kodelka lefeküdt akkor és iparkodtam a férjemet megnyugtanni. Később még egyszer visszamentem a konyhába, akkor hirtelen egy durranást hallottam. Rendkívül megijedtem, mert nem tudtam, hogy mi történhetett. Bementem a szobába, ahol azonban minden csendes volt és én azt hittem, hogy hallucináltam. Reggel hét órakor ment el Kodelka, de kilenc órakor már újra visszajött és azt mondotta, hogy hajlandó lenne tíz milliót is adni, ha megkapná azt a bizonyos szállítást. Amíg kimentem, az asztalra tett egy csomó milliós bankjegyet és otthagytam. Délután hazajött a férjem, akinek mindent elmondottam.

zenei precizitás, hanganyag és igazi muzsikális felfogás dolgában, a versenygyőztes tomesvári dalkörnél is sokkal külsőbb. A végig forró hangulatu estély műsorát Dankó Böske zengő hangszavalata és Kotsis Rózsika értékes, fejlődésképes szopránja színesítette. A konferencier tisztét Fekete Tivadar töltötte be, akinek előadása nagy sikerrel találkozott. Demján György Fekete két versét szavalta nagy tetszés mellett.

Dr. Mezey Zsigmond.

Earc az üzlethelyiségért

Aradi kereskedők beadványa a város vezetéséhez.

(Saját tudósítónktól.) A városi üzemek igazgatója a tanácshoz azt a kérést adta be, hogy a színház-épületben levő egyik nagyobb üzlethelyiséget és félemléti helyiséget ne adja tovább bérebe az évtizedes bérlőknek, hanem engedje át az üzem boltjának és irodájának. A tanács megvizsgálásból Dittler tanácsos a Kaufmann gépzemigazgató meg is vizsgálta azokat a helyiségeket, melyek bérelete novemberre fog ejárni és a tanács, előterjesztéik alapján fog dönteni, átadja-e valamelyik helyiséget az üzemeknek. Ez az ügy közvetlenül érinti a város régi kereskedőit, kiknek üzlete mind évtizedek óta áll fenn a színház Piata Aram Jancu helyiségeiben. Ha onnan ki kell menniük, a mai viszonyok között megfelelő helyiséget egyáltalában nem találhatnak. Így egzisztenciáik forognak veszélyben.

Az Aradi Kereskedelmi Testület e kérdéssel foglalkozván, kérést adott be a város tanácsához, amelyben városi gazdasági bizottságtól kéri, hogy a tanács vonjon el üzleti helyiséget a szükséggel küzködő kereskedelemről a városi üzemek részére. Az üzemeknek van bérelt helyiségük, am feltétlenül szükséges, hogy épen a színház épületben legyen üzletük és irodájuk, olyan helyen, ahol évtizedek óta áll fenn és adózik a város javára. Hány kereskedő, akik közül egyik sem tud máshol helyet találni, tehát gazdasági léte van kive ahoz, hogy a város ne vonja el saját, nem feltétlenül szükséges céljaira, egy hasznos közgazdasági egyén nélkülözhetetlen szükséglete elől akármelyik helyiséget is.

Értesülésünk szerint a tanács tagjai is méltányolják ezt az álláspontot és a régi bérlőknek minden reményük meg lehet, hogy a helyiségek továbbra is épen maradnak és a nyilvános eladás ki lesz írva rájuk.

— Beiratás Tomesváron. A timiári római katolikus fiúiskola a beiratkozások július 1-én kezdődnek és július 5-ig tartanak. Beiratkozni délelőtt 9—12-ig lehet.

Lebontják az aradi szobrokat.

Holnap megkezdik a Kossuth- és a vértanu-szobor leépítését.

(Saját tudósítónktól.) Arad város főterein dísztelenedő hatalmas deszkabódék, amelyek évek óta takarják a Kossuth- és a Vértanu-szobrot, nemsokára eltűnnek, de valők együtt eltűnnek a szobrok is. Holnap reggel megkezdődnek a szobrok lebontásának munkálatai és előreláthatólag két héten belül befejezést nyernek. Az aradi szobrok lebontása évek óta felszinen lévő kérdése a városnak s azok elszállítása ügyében már több ízben folytak beható tárgyalások a magyar kormánnyal, azonban végleges eredmény még nem jött létre. Az elmúlt hónapban a belügyminisztériumtól rendelt érkezett Aradváros vezetőségéhez, amely kimondotta, hogy a szobrokat a legsürgősebben le kell bontani és megfelelő helyen ideiglenesen elraktározni. A rendelet hangsúlyozottan ragaszkodott ahhoz, hogy a szobrokat lebontás közben ne érje sérülés.

A város vezetősége elsősorban érintkezésbe lépett az aradi építésszel, akik azonban felelősség mellett, nem voltak hajlandók elvállalni a szobrok lebontását. Többek ajánlatára a város ajánlatot kért Rafaelo Vigneli szoboröntő cégtől, amellyel rövid tárgyalás után sikerült megegyezni. A cég 280.000 leierért bontja le a szobrokat és felelősséget vállalt, hogy azokat semmiféle sérülés nem éri. Holnap reggel kezdik meg a lebontáshoz szükséges állványok felépítését és rövid idő múlva a két művészi és monumentális emlékmű helyét szépen gondozott virágágyak jelzik.

Az volt a terv, hogy a szobrokat a Kulturpalotában helyezik el, azonban kiderült, hogy azok nem férnek be a Kulturpalota egyik kapuján sem. A tanács úgy határozott, hogy mind a két szobrot a tűzoltólaktanya udvarára viteti és ott deszkákkal fedeti be, nehogy megsérüljenek. A magyar kormánnyal pedig a szobrok elszállítása ügyében ismét felveszik a tárgyalásokat és amennyiben eredménnyel végződnek, a szobrokat Magyarországra szállítják és a lebontással járó költségeket pedig a magyar kormány megtéríti Arad városának.

Érettségiző diákok fekete napja.

Az írásbeli érettségiben a növendékek fele megbukott. — A vizsgáztató bizottság nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Az új érettségi törvény alapján tartják már az ezidei érettségi vizsgálatokat, amelyeknek írásbeli részét Aradon szombaton fejezték be. Az eredményt hétfőn délelőtt hirdették ki és az általános megdöbbenést keltett. Az írásbeli érettségiben résztvevő diákok ötven százaléka megbukott. Összesen 104 diák tett írásbeli érettségizőt és ezek közül pontosan a fele, 52 bukott meg az írásbelin. Meg kell állapítani, hogy a szokatlanul nagyarányú bukásnak nem egyedül a diákok tudatlansága az oka, hanem a túlzott szigor és a körütekintés, a vizsgátfételek helyes megállapításának hiánya is okozója. Megtörtént, hogy olyan tételeket adtak fel, amelyekre nem készülhettek a vizsgázók, mert nem is készítették elő őket ilyen megoldására. Főképpen vonatkozik ez a mennyiségnyi tételre, amelyeket még a reáliskolások sem tudtak megoldani. Az aradi katolikus főgimnázium növendékei közül huszan mentek írásbeli érettségire, amelyen a következő tizenegy növendék felelt meg: Adler László, György Tibor, Havlik Ferenc, Isztray Zoltán, Jakab Imre, Márky Jenő, Párecz György, Reichel József, Wagner György, Weichelt Alfréd, és Weiszberger Tibor. Kilenven megbuktak. A lányok közül heten vettek részt az írásbelin és csak ötvenen feleltek meg. A hét lánytanuló a következő: Benkert Klára, Bokor Amália, Cinner

Anna, Haász Eleonora, Hegyessy Lili, Tabakovics Mária, és Weininger Eleonora. A Ghiba Birta leányközepiskola növendékei szép eredményt értek el, bár közülük is többen megbuktak. A következők feleltek meg: Bardas Ilona, Burghardt Mária, Carabas Coseana, Grozda Sofia, Landes Mária, Lazaroff Florica, Paguba Aglaja, Popa Viora, Popovici Amália, Siclován Cornelia, Soneiru Virginia, Steiner Klára és Zuruc Eleonora. A Moise Nicoara liceum eredménye sem sokkal kedvezőbb, mint a katolikus főgimnáziumé. Sokan buktak meg. De különösen sokan buktak azok közül, akik a reáltagozatba jártak. A reáltagozat mind a tizenkét magyar növendéke megbukott. A román növendékek közül ketten feleltek csak meg, míg tizenegyen megbuktak. Az érettségizők egy matematikai tételen buktak meg. A Moise Nicoara liceum összes tagozataiból csak tizenheten feleltek meg az írásbelin. Ezek a következők: Adam Alexandru, Ardelean Romulus, Bătoi Traian, Ciobata Octavian, Ciucur Coriolan, Cristea Filaret, Crisan Joan, Dragomir Nicolae, Cheran Ilie, Pera Todor, Perényi János, Rusandi György, Secula Joan, Tóth Péter, Beju Traian és Naicud Uros. A brádi Avram Iancu gimnázium tizenhét növendéke is Aradon érettségizett. Tizenötven elbuktak és csak a következő három tanuló felelt meg: Irhasi Viorel, Oana Jakab és Indrei Mária, Rajtuk kívül még megfelelt Leucutia Joan magántanuló is. Tegnap délután kezdődtek meg a szóbeli érettségi vizsgálatok, amelyek ered-

ménye aligha lesz kedvezőbb, mint az írásbeli vizsgálatoké.

Az érettségi vizsgálatbizottságának Dirna György elnöke; A professzor munkatársunknak a következő érdekes nyilatkozatot adta az érettségi eddigi részéről:

— Egyetlen magyar diák sem bukkott meg román nyelvből. Románból csak román nemzetiségűek buktak. Nemzetiségre való tekintet nélkül azonban nagyon sokan buktak írásbeli számtanból, — a vizsgázóknak majdnem a fele, — de sokan buktak franciából és latinból is. A matematikából elbukottak nagyobb része az aradi főreáliskola növendékei közül került ki. Legszebb eredményt a lányok érték el és közülük csak egy bukkott el. Az írásbeli dolgozatok lezárta, név nélkül jutottak a vizsgabizottság kezébe és így nem érhet bennünket a részrehajlás vádja, mert az anonim dolgozatokból nem tudhattuk, hogy ki írta és különben is százalékszerűen több román diák bukkott el az érettségiben, mint kisebbségi. Magyar diákoknak román nyelvből és franciából is szándékosan könnyebb tételt adtunk fel, mint a románoknak. A bukások főoka a háborús iskola. A diákok minden szilárd tanulmányi alap nélkül jöttek a maturáig. A háború alatt és utána sem voltak szabályszerű vizsgák. A diákok egyszerűen kikapták a bizonyítványt és csak természetesen, hogy az ilyen diákoknál az első komoly vizsga alkalmával jelentkezik a reakció. Az „érettségi” bizonyos műveltségi és képzettségi fokot jelent a köztudatban, már pedig a legelemibb kérdésre felelni nem tudó és a helyesírással is hadulábon álló maturandusokat felelőség nélkül nem lehet kibocsátani az Életbe. Egy idő óta — sajnos — a román középiskolák érettségi bizonyítványt a külföldön ugysem bírtak valamennyi nagy értékkel. A brünni egyetem fel sem vették a Romániában maturált diákokat. Az érettségi reformjára, a komoly érettségire a jövő érdekében is szükség volt. A fiúk hanyagságával és nemtudásával szemben nagy elismeréssel kell nyilatkoznom az érettségiző lányokról. Közülük csak egyet vetett vissza a bizottság őszig. Ellenben sokan lesznek közöttük jelesen éretek. Értetű is ez, mert náluk nem mindenkinek jelent életcél a matura. Aki közülük nem az iskolába való, az kimarad a nyolcadik osztályig tartó évek során, háziasszony lesz belőle, férjhez megy. Intellektuelpályára készülő csak az marad vissza közülük, aki a tanulást és az eljövendő életküzdelmeket egyaránt komolyan veszi.

A temesvári érettségi vizsgálatok eredménye hasonló az aradihoz és éven ilyen szomorú. A temesvári érettségizők számára is valósággal fekete napot jelentett, amikor a vizsgálatok eredményét kihirdették. Az érettségizők tekintélyes százaléka bukkott el. A megbukott diákok szeptemberben megismételhetik az érettségizőt ugyanazon vizsgáztatóbizottság előtt.

— A volt főkapitány balesete. Beő Ferenc volt timisoarai rendőrfőkapitány tegnap egy ismerőséhez ment látogatónak. Az utcán veszett kutya támadta meg és megharapta. A kutyát, nagy küzdelemmel sikerült megölni, Beő pedig a cluji Pasteur-intézetbe szállították.

Ledererné szenzációs vádja. Most szenzációs fordulatot vett Ledererné vallomása, mert olyan dolgokat mondott, melyekről eddig szó sem volt. Azt állította, hogy Kodelka őt tisztelt rendelt a lakásukra, hogy a ius-szállításról beszéljessenek. Szerinte bent az ebédőben liőröztek a tiszték Kodelkával, amikor egyszerre csak kijött a férje és egy labor vizet kért. Mikor bement, akkor látta, hogy Kodelkának a feje és az arca csupa vér s a sezlionon feküdt. Apáthy ezredes-hadbíró és Kranz őrnagy-ügyész, akik szintén jelen vannak a tárgyaláson, mosolyogva hallgatják az asszony vallomását, mire Ledererné feljűk fordul és indokoltan magyarázza, hogy nem a férje, hanem a tiszték gyilkolták meg Kodelkát, mert szemtelen volt. A tiszték már azóta leszerelték, de neki jó helyen elrejtve levelei vannak, amelyekkel bizonyítani tud. Az elnök közbeszól:

— Eddig nem akartam zavarani, de hát most már mégis csak meg kell kérdezni, hogy tulajdonképpen mi történt? Kodelka élt még, vagy már meghalt? A tárgyalás nagy izgalmak között folyik.

Borlódán Györgyöt szabadlábra helyezték.

Ma hagyta el a fogházat az aradi törvényszék irodavezetője.

(Saját tudósítónktól.) Hónapok óta lakója az aradi ügyészség fogházának a sikkasztással vádolt aradi járásbírói irodavezető, Borlódán György. A vizsgálat és a kihallgatások folyamán Borlódán határozottan tagadta, hogy neki valamilyen része lett volna a sikkasztásokban és kijelentette, hogy Török Géza ügyvédi írnok visszaélt bizalmával és az ő tudta nélkül lopta el azokat a nyugtákat, amelyeknek ellenében pénzt vett fel. Orezeanu Romul vizsgálóbíró ma fejezte be a kihallgatásokat és felterjesztést intézett a vádtanácsához, amelyben bejelentette, hogy nem látja szükségét Borlódán további fogvatartásának. A vádtanács a mai délelőtti folyamán döntött a beadvány felett és elrendelte Borlódán ideiglenes szabadlábra helyezését. A sokat szenvedett főtisztviselő ma délben el is hagyta az ügyészség fogházát.

— Öngyilkos diák. Az iskolaév végével szokásos diákragédiák egyike játszódott le vasárnap délután Temesvárott. K. L. tizenhárom éves középiskolai tanuló a fölötti barátában, hogy két tanárgyóból megbukott, szüleinek belváros, Deák-utca 1 számú lakásának félreeső helyén felakasztotta magát, szerencsére a szülők még idejében észrevették és sikerült a fiút eszméletre téríteni.

HIREK

— **Kiadják a magyar leltéket.** Az aradi pénzügyigazgatóságon a leltékek leltározása során talált és magyarországiak tulajdonát képező értékpapírok és ékszerek ügye most már a legrövidebb időn belül elintézésre nyer. Minden értékről sikerült megállapítani, hogy honnan származik és ezek tulajdonosainak neveit a pénzügyigazgatóság felterjesztette a minisztériumhoz. A pénzügyminisztérium diplomáciai úton fog érintkezésbe lépni a magyar pénzügyminisztériummal, amely azután értesíteni fogja az érdekeit pénzügyigazgatóságokat és ezek pedig az értékek tulajdonosait. A tulajdonosok pedig vagy személyesen vagy meghatalmazott útján megfelelő igazolással felvehetik értékeiket az aradi pénzügyigazgatóságon és azokat a miniszteri rendelkezés értelmében vámentesen vihetik Magyarországra.

— **Összeírják a megyei választókat.** Dr. Lázár Agoston alispán utasítására Arad megyében megkezdődött a községi és megyei választók összeírására vonatkozó előkészítő munkálatok. A munkálatok rövidesen befejezést nyernek és akkor az alispán részletesen tájékoztatni fogja a megye közönségét a követendő eljárásról.

— **A kisdíák amerikai párbaja.** Budapestről táviratozzák: Stern Géza 19 éves realiskolai tanuló ma borotvával elvágta a nyakát és már haldoklott, amikor kórházba szállították. A szüleikhez intézett levelében bejelentette, hogy Péter és Pál napján egy barátjával amerikai párbajt vívott.

— **Nyugdíjasok kérelmei a királyhoz.** A vasúti nyugdíjasok aradi szövetsége vasárnap délután gyűlést tartott és Vent Manó ügyvezető elnök számolt be a szövetség tagjainak tevékenységükről. Bejelentette, hogy az Acev nyugdíjasok illetményeinek ügyét rendezték és tekintélyes mértékben emelték az illetmények összegét. Az 1918. előtt nyugdíjban voltak nyugdíjuk hatszorosát, az 1918. után nyugdíjban voltak pedig eddigi illetményeik négyszeresét fogják kapni július elsejétől kezdődően. Egyhancsalag elfogadták azt az indítványt, amely szerint két kérvényt juttatnak el a királyhoz. Az egyiket a Cfr. nyugdíjasok illetményeinek megfelelő felemelése, a másikat pedig az esküt nem tett vasutasok érdekében nyújtják be az uralkodóhoz. Hasonló kérvényekkel fordulnak a minisztertanáshoz is. Az első kérvényt egy küldöttség fogja Bucurestibe vinni, a másodikat pedig a főpolgármester útján juttatják el. Foglalkozott még azzal az egyenlőtlen elbánással is, amelyben az állomáson fizetett nyugdíjasok részesülnek, akik még mindig nem kapták meg a 42 százalékos nyugdíjemelést. Elhatározták, hogy a vasutigazgatósághoz fordulnak és tőle kéri ennek a visszas helyzetnek a megszüntetését. Egyben kéri azt is, hogy az összes nyugdíjasok illetményeit a pénzügyigazgatóságnál utalják ki az egyöntetű eljárás érdekében és az érvényben lévő rendelkezések értelmében.

Aradi román bizottság Magyarországon.

A trianoni békeszerződés által kettéválasztott megyék vagyont elosztó aradi bizottság holnap Magyarországra utasít, hogy a csanádmezei bizottsággal megkezdett tárgyalásokat folytassa. A tárgyalások Ma-kón lesznek és a román bizottságot dr. Lázár Agoston alispán veseti, tagjai pedig Margineantiu Titus pénzügyigazgató, Bartos főmérnök, az aradi államépítészeti hivatal megbízottja, valamint Stanca megyei főszámvevő.

Iskolásnövendékek borzalmas tragédiája

Autobuszkatasztrófa öt halottal és tizenöt súlyos sebesülttel. — Tizenöt elemiiskolás gyermek megfuladt.

(Bucuresti, június 30.) Megrendítő szerencsétlenség történt Chisenevben. Az egyik leányiskola negyven növendéke tegnap autobuszkirándulást tett a város közelében. Menetközben az autobusz az országúton felborult és utasait maga alá temette. A szerencsétlenség irtózatos pánikot idézett elő a növendékek között, akik közül egyeseknek sikerült kiszabadulniuk az autobusz alól és nyomban értesítették a mentőket. Chisenevből autón érkeztek meg a mentők, akik több halottat és 15 súlyos sebesültet szedtek ki a romok alól. A leányiskola igazgatója és négy növendéke meghaltak. A szerencsétlenség híre hamar elterjedt a városban és mindenütt mély részvétet keltett. A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát az autobusz soffőrjének hirtelen fékezése idézte elő. Ujabb jelentés szerint az autobusz-szerencsétlenség súlyosan sérült áldozatai közül három tanár és husz növendék a kiállott szenvedések következtében esztét vesztette.

Alig esendésedtek le valamennyire a borzalmas szerencsétlenség nyomán támadt izgalmak, máris újabb, az előbbinél jóval nagyobb arányú katasztrófa híre érkezett Oltenia városkából, ahol az elemi iskola növendékei vasárnap ünnepélyt rendeztek az egyik nyilvános kertben. Javában folyt az ünnepély, amikor a kisgyermekek mulatságát borzalmas segélykiáltások szakították félbe. A tanítók a segélykiáltások felé futottak és megállapították, hogy harminc növendék felmászott egy jégraktár tetejére, amelynek korhadt deszkái nem bírták ki a terhet és a kisgyermekek valamennyien a jég közé zuhantak. A mentési munkálatok tragikus eredménnyel jártak. Tizenöt növendék a jég felolvadás következtében előállott több méter magas vízbe belefulladt, a többiek pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A borzalmas szerencsétlenség hatása alatt a városka összes tüleiteit zárva tartották és a házakra gázszlobogót tűztek.

Jugoszlávia miniszterelnökének halálhíre

(Cluj.) Ideérkezett magántávirat szerint Pasic jugoszláv miniszterelnök ma meghalt. A hírt, miután megerősítő távirat nem érkezett, fenntartással adjuk.

Bonyolódik a szerb-bolgár konfliktus.

Szófiából táviratozzák: A szerb-bolgár konfliktus még mindig nem nyert elintézését. A bolgár kormány jegyzéke szerint már az összes letartóztatottakat — egy kivételével, — szabadlábrahelyezték. A sajtó, amely eddig tartózkodóan viselkedett, most már kezd élesebb hangot használni. A Zname azt írja, hogy Szerbiának, nincsen joga beleavatkozni Bulgária belügyeibe. A Liberal szerint hét évvel a háború után újból lelepleződött Szerbia rosszindulata. A lap azt tanácsolja, hogy sürgősen építsenek új vasúti vonalat Románia és Bulgária között, hogy vessenek véget a szerb kellenetlenkedésnek.

— **Letartóztatták a magyar szocialistapárt vezetőit.** Budapestről táviratozzák: A rendőrség ma őrizetbe vette Vági Istvánt, a szocialista pártból kivált csoport vezetőjét, pártjának huszonhét vezetőjei tagjával együtt. A letartóztatások fogamatossításakor ötven helyen tartott házkutatást a rendőrség, mert Vágiék körül bebizonyosodott, hogy külföldi kommunistaszervezetekkel tartanak fenn összeköttetést. Emlékeztetés, hogy Vági és csoportja tervezte, hogy...

mint hangos ellenzéki csoport felmentek fel és miután több ízben megsértették a pártfegyelmet a szociáldemokratapárt vezetősége kiközösítette őket. A rendőrség előtt már attól a pillanattól kezdve, amikor a választásokra közeledtek szervezkedni, gyanús volt Vági társasága és már akkor tudták, hogy kommunista szervezkedést folytatnak. Megállapították, hogy tekintélyes összegű, gyanús eredetű pénzt kapnak külföldi pártoktól és...

Keresztül. A rendőrfőkapitányság hivatalos közleménye szerint az állami és a társadalmi rend ellen elkövetett büncselekmény miatt indították meg a nyomozást. Az előállított 27 egyén közül hetet, köztük Vágit, Weishaust, Borost és Braumt előzetes letartóztatásba helyezték s az ügyészségnek adják át őket.

— **Közönet.** Filotti Zamfir aradi rendőrprefektus ezúton fejezi ki hálás köszönetét mindazon barátainak és ismerőseinek, kik részvétüket nyilvánították édesanyja elhunyt alkalmából ért veszteséget.

— **Orvosi hír.** Dr. Szedlák Ödön volt közpórházi osztályvezető főorvos, idegyógyász, rendeléseit Aradon megkezdte. Rendel ideg- és kedélybetegnek 9—11 és 3—5-ig Str. Marie Chendi (v. Kőlcsey-u.) 1-3.

— **Iparosmenház Aradon.** Arad város iparosága körében nemes mozgalom indult meg: az elaggott keresetképtelen iparosok számára önálló iparosmenházat létesítenek, hogy az elesettek öregségük napjaira meleg otthonra találhassanak. Az akció mind nagyobb arányúvá válik, úgy hogy a terv rövidesen a megvalósulás stádiumába jut.

— **Az őrizetbe vett ügyvéd póre.** Néhány nappal ezelőtt az aradi ügyészség őrizetbe vette dr. Veres Imre körösbányai ügyvédet, akit a körösbányai református lelkész sikasztással vádolt. Az ügyvéd hosszú időn keresztül a körösbányai református egyház gondnoka volt és ebben a minőségben két gazdának ingatlan adott el, amelyre — a vád szerint — felvette a pénzt és azt nem szolgáltatva át. Ugyanakkor a református hitközség pert indított a két gazda — Turek és Belovics — ellen. A mai polgári tárgyaláson, amelyre Veres ügyvédet szurosvos fegyőr vezette fel, a két gazda eskü alatt vallotta, hogy a pénzt az ügyvéd kezéhez kifizették. Az ügyvéd tagadásával szemben tanukra is hivatkoztak, mire a bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

— **Ujdonságok Kerpel könyvtárában Arad.**

— **Kirabolt vonat.** Ma éjjel Buzeu állomás mellett a Csernovitz-Bucuresti-i személyvonatot a nagy ködben rablók támadták meg, akiknek sikerült behatolni a podgyász-kocsiba, ahonnan több podgyászt elemelve, kiugrottak a kocsiból. A legközelebbi állomáson a vonatvezető jelentése alapján esendőrök indultak a rablók üldözésére. A esendőröknek sikerült meglepni a zsákmányon osztozkodó rablókat akik a puskalövésre elmenekültek.

— **Karambol a Maroson.** Ma a Marcs gyors áradása következtében elszabadult több tutaj erősen megrongálta a Neptunt, a motorcsónak-házat és a „Hellas” kikötőt.

— **Nagy uradalmi könyvtár és ritka bélyegek kiárusítása Kerpelnél, Aradon.**

— **Orvosi hír.** Dr. Engelberg József külföldi tanulmányútról visszajövetelére, belgyógyászati rendelését Kerpelnél és gyermekek részére Str. Un. (Fábíán-u.) 3. sz. alatt megkezdte. Rendelés: 9—10 és 11—5.

— Eljegyzés. Ulimann Teri asszony és Bacoavitz Constantin huszárfőhadnagy jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Orvosi hír. Dr. Korányi Barna kórházi főorvos hazaérkezett, rendeléseit újból megkezdte.

— Meghalt az aradi államépítészeti hivatal főnöke. Vasárnap este meghalt Ileana Janou főmérnök, az aradi államépítészeti hivatal vezetője. Az alig 41 éves férfi szervi szívbajban szenvedett, amely az utóbbi időben elhatalmasodott rajta és amely végül a halálát is okozta. Ileana főmérnök négy év óta vezette az államépítészeti hivatalt és úgy környezete, mint a közönség körében általános rokonszenvennek örvendett. Halála hírére a prefektúra, városbáza és az Aradi Ipar és Népbank épületeire gyászlobogót függesztettek ki. Az elhunyt főmérnök ugyanis a pénzügyi felügyelő-bizottsági tagja volt. Fényes gyász pompával ravatalozták fel lakásán és holttestét tegnap délután a krassó-szörény-megyei Szlatinára szállították. Mivel az elhunyt a román Koronarend lovagja volt, a gyászszertartáson egy katonai diszszázad is megjelent.

— Az aradi színházi diszletek becslése. Megirtuk annak idején, a város vezetősége elhatározta, hogy a színházi felszerelést, amely Róna Dessó volt aradi színházgazdó tulajdona, megvásárolja. A város annak idején szakembereket delegált a felszerelések megbecsülésére, majd szakvélemények alapján alkudozás kezdődött meg a város és Róna Dessó között. Végre megegyeztek egy millió 800,000 lejtben. A város felterjesztette az ügyet a minisztériumhoz jóváhagyás végett. A minisztérium azonban nem hagyta jóvá a vételárát, hanem úgy határozott, hogy a színházi felszereléseket egy általa kiküldendő bizottságnak kell felülvizsgálnia és megbecsülnie. A bizottság, amely három tagból áll, tegnap érkezett meg Aradra és már a tegnapi délután folyamán hozzákezdett munkájához. A felbecsülés körülbelül három-négy napot vesz igénybe.

— Ezer orvos igazolja, hogy oszias, köszvényes pacienseit, akik másutt hiába próbálkoztak, Pöstyén teljeseen meggyógyította. A 670 C. természetes, meleg iszapforrások a legkonokabb esetekben is meglepő hatásuk. Jó polgári penzió lakással már napi ötven ke.-től teljebb. — Felvilágosításokat nyújt a fürdő képviselője: Singer László, Timisoara H., Str. P. Tegle 2. Ha nemu tazhat, használja otthon Pöstyén eredeti iszapját. Beszerezhető minden gyógyszerár utján, vagy a fölörakattól: Singer László, Timisoara H., Str. P. Tegle No. 2.

— A Püspök gyógyfürdőbe (Oradea-mare mellett) 100 beteget küld havonként 30 napi kúrára a betegsegélypénztár. A Casa Cercuata Bucuresti főintézősége szerződést kötött a Püspök-gyógyfürdő igazgatójával, hogy a betegsegélyző kezelése alatt lévő betegek közül 100 beteget helyez el június 15-én küldte ki a betegeket, köztük sok nehéz reumas, köszvényes és csuzos beteget és ischiában szenvedőt a Püspök-fürdőbe, melynek vize gyógyhatás tekintetében páratlan, levegője porzemas, tiszta erdei levegő, 1000 fohidas levegővel.

Növendék kiállítások.

Az aradi fa és fémipariskola és az iparostanonciskola tanulóinak csoportos kiállítása.

(Saját tudósítónktól.) Két kiállítás volt meg a tegnapi napon: a jövő, dolgozó generáció, Arad jövősi iparosai mutatták be szorgalmuk, kitartásuk és tanulmányaik gyümölcsét. És ezek a kiállítások is tanbizonyosságot szolgáltatottak arra, hogy Aradváros ipara fejlődésképes, mert a jövő generációt a lelkiismeretes, pontos munka jegyében nevelték fel. Az egyik kiállítás a Vulcan (Kazinczy) utcai polgári iskolában van, ahol az aradi tanonciskola Oradean Traján igazgató vezetésével 35 teremben állította ki a növendékek vizsgadarabjait. A termék közül legszebb szemre a női szabó, masamód és rajzkiállítás terme. Itt különleges gondot fordítottak a dekorációra és szinte meglepő, hogy ilyen kicsiny keretek között is lehet ennyire művészi produkálni. Az osztály vezetői: Demeter Olga és Faragó Fliz nem kímélték fáradságát. A kiállított tárgyak művészi elrendezése az ő érdemük. Első állapítantásra feltűntek itt Urbán Erzsébetnek, az intézet egyik legtehetségesebb rajzolójának munkái, amelyekkel első díjat is nyert osztályában. A női szabászat terén Návrádi Irén vitt el díjat s Nagy Erzsébet munkája is jutalmat kapott. Az asztalos-kiállításban is sok ügyes munka tűnik fel, különösen három növendék Zwick Rüdolf, Horváth György és Sikulán János érdemeltek ki dícséretet. Az osztály vezetői Oradean Traján igazgató, Sfalvi György és Ungurean János lelkiismeretes buzgalommal képezték ki a tanulókat. A cinfestők és szobafestők osztályán Vincze és Kiss Berta nyertek díjat, a szabók között Ardelean János és Lambing Ferdinand, a fémiparosok között Vig István, Kádár Jenő, a villanyszerelők közül Czeglédi Károly, a cipészek között Nise Jusztin és Cigu Mihály nyertek díjat. Az intézet tanulóinak között mintegy 20.000 lejt jutalmat osztottak ki, amelyek nagyrészt adományokból gyűjtöttek össze.

A másik kiállítás a Dragalina (Apponyi)-környön lévő fa és fém ipar iskolában volt. A kiállítás rendezői Baltean Constantin mérnök, az iskola igazgatója, Benkert György mérnök és műhelyfőnök és Muresan Florea tanár voltak, azonban az egész tanári kar lelkiismeretes munkával járult hozzá a kiállítás sikeréhez. A fémipari osztályon szépen készített szelvények, ágyak és egyéb asztalosmunkák tűntek fel. A negyedik osztály tanulóinak komplett hálószobaberendezést készítettek el és meglepő, hogy milyen precíz és szép munkát végeztek. A falakat tervezeték és rajzok díszítik, amelyek között néhány művészi kivétel is akad. A fémipari terem még impozánsabb. Egész sor szürkén csillogó furógép és satu áll szépen sorrendben: az ötödik osztályos növendékek munkája. A terem közepén szépívű kályha áll, amelyet a harmadosztályos tanulók készítettek. Egész szerzőmunka áll a teremben készren-

mind a növendékek készített munkái. A munkák nagyrésze már előre el van adva és a többit is szorgalmasan vásárolják a kiállítás látogatói. Az intézet igazgató-

tósága a végzett növendékek közül Ciofloc Constantint, Filaru Jont, Cismas Demetert, Faragó Jont, Rufu Jenőt jutalomban részesítette.

LEGUTABB

Katonai egyezmény Románia és Szerbia között.

Londonból táviratozzák: A Daily Herald diplomáciai tudósítója jól értesült forrástól tudja, hogy a Szerbia és Románia között folyamatban lévő tárgyalások titkos katonai egyezmény létrehozására irányulnak. Szerbia vonakodott eddig szovjetellenes politikát folytatni, azonban a legutóbbi római megbeszélések óta Pasios és Nincsios állandóan nyugati nyomás alatt állottak. Ezt a körülményt a legjobban bizonyítja, hogy Belgrád a legutóbb igen éles hangú jegyzékben követelte Ausztriától, hogy a legerélyesebben járjon el a bolsevista ügynökökkel szemben. A jegyzék halasztást nem tűrő hangja és diktatórikus követelése arra engednek következtetni, hogy egy nagyobb blokk készül, amelynek titkos politikai céljai vannak.

Abd el Krim offenzívát kezdett.

Párisból táviratozzák: Abd el Krim marokkói felkelővezér ma 220 kilométeres fronton offenzívát kezdett a francia csapatok ellen.

Pusztító földrengés Amerikában.

Newyorkból táviratozzák: Az Egyesült-Államok nyugati részében, Montanában, Idahóban, Washingtonban és Wyomingban nagy földrengés pusztított és óriási károkat okozott. Az utak és a vasút vonalak egy része használhatatlan lett. A White Sulphur Springs és Three Works városokban számos ház beomlott. Középmontanában a földrengések majdnem ötvenszer ismétlődtek meg. Az emberáldozatok száma meghaladja a százat. Az okozott károkat több millió dollárra becsülik.

* Fekete Mihály bucsuja. Zsufolt nézőtör bucsuztatta ma este az aradi színházban Fekete Mihály színházgazdát, aki a legkiválóbb színészek közül való. Shakespeare véres tragédiáit éppen olyan tökéletes művészettel tolmácsolta, mint a vígjátékok könnyű hangulatát. Nagyszerű színészi egyénisége minden szerepnek karaktert adott és mindig markánsan, de sohasem túlzó színekkel rajzolta meg azokat az alakokat, amelyeket ő vitt színpadra. Osodálatos beszédtechnikája, elsőrangú exteriörje sok olyan színészi kvalitással párosultak, amelyek emlékeztetnek a szereplésére. A „Csirkefogó”-ban, Szenes Béla vígjátékújdonosságában mondott bucsut néhány hónapra Arad közönségének Fekete Mihály és még ennek a jelentéktelen darabnak is jelentőséget adott fellépése. Szenes hatásadás és sikerre törekvő eszközökkel próbálkozott minden esetben gyengébb alkotással lépett elénk, mint eddigi alkotásai voltak. A közönség azonban jól mulatott és sokat tapasztalt, ami Fekete érdeme és azé az együttesé, amelynek tagjai ezúttal Sárközy Blanka, Lóránt Erzsébet, Harmath Jolán, Károly Klára, Lisztayné, Darvas, Kassay, Szabadkay, Mészáros, Sorros Jenő voltak. Feketének az előadás megkezdése előtt két arányozott babékoszort nyújtottak át. (b. i.)

* Lengyel Irén bucsuja. Hétfőn este a „Diadalmasszony” című operettben bucsuzott el Arad közönségétől Lengyel Irén, a színház társulat kitűnő és rokonszenves primadonnája. Az előadás több

szereplő is szép keretet adott a bucsuzáshoz. Szűcs Laci, Zilahy Irén és Misoga László tudásuk legjavával járultak a sikerhez.

* Kálmán Sári, Baló Elemér és Zikó Ilma vendégfellépései Jean Sarmont világsiker aratott színművét, az „Árnyhalász”-t játszó szerdán este az aradi Nyári Színházban és ez lesz egyszermind a szezonzáró előadás is. Baló Elemér ebben a darabban legkiválóbb szerepét alakítja. A darab többi szerepei is kitűnő kezekben vannak.

MOZI

xx Pola Negri az aradi Apollóban. Don Cezar de Bazan spanyol nemes élettörténetét vetíti szerdától kezdve az aradi Apolló mozgószínház. A darab „Spanyol táncosnő” címet viseli és az exotikumokban gazdag Spanyolországot a legnagyobb tökéletességgel varázsolja a néző elé. A nagyszabású film péntekig marad műsoron. Az előadások 5, 7 és egy-egy negyed tizkor kezdődnek.

xx „Berezina bukása” az aradi Urániában. A filmszínház szerdai bemutatóján Honore de Balzac regénye után készült filmdarabot Berezina bukása, vagy Vandierne grófnő című film keretében bemutatásra és péntekig marad az aradi Uránia műsorán. Az előadások het, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jóni Márton ad. Gyula Székely regénye filmre.

KÖZGAZDASÁG

Az üzletek új zárórája.

A kereskedelmi és iparkamara közli a következőket: Az új munkaszüneti törvény végrehajtási utasítása jogot ad a létesítendő munkaiügyi kamaráknak arra, hogy az üzletek hétköznapi nyitási és zárási idejét, valamint a déli szünet időtartamát a kerületükre szóló érvénnyel szabályozzák. Kiköti azonban a rendelet, — megállapítván a nyitás legkorábbi s a zárás legkésőbbi időpontját, valamint a déli szünet minimális tartamát — hogy a szabályozást megelőzően az érdekelttség meghallgatandó. A munkaiügyi kamarák létesítéséig a szabályozás joga a munkaiügyi miniszteriumot illeti meg. Némi eltéréssel a végrehajtási rendelet intézkedéseitől, a munkaiügyi miniszterium 17.486. számú rendeletével szabályozta az üzletek zárásának és nyitásának idejét, el-

rendelvény, hogy az üzletek tekintet nélkül arra, milyen cikkek eladásával foglalkoznak, este hét órákor bezárandók, délelőtt pedig egy és három óra között (tehát 13—15 órák alatt) zárva tartandók. Szatócok este husz órákor zárnak, a déli két órai szünet rájuk nézve is kötelező. Borbélyok este nyolc óráig tarthatnak nyitva, kivéve az ünnepek előtti estéket, amikor esti kilenc óráig dolgozhatnak. A déli szünet rájuk ép úgy kötelező, mint a kereskedelmi és ipari irodákra, amelyek legkésőbb este hét órákor zárnak.

Itt injuk meg azt a bucaresti jelentést, hogy a kereskedők és iparosok vasárnap Bucarestben nagy tiltakozó gyűlést tartottak a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény túlszigorú alkalmazása miatt.

na 100—100.80, szokól 2105—2125, svájci frank 138—139.00

= Az aradi iparvállalatok szövetségének közgyűlése. Az aradme gyei gyáriparosok szervezete június 29-én tartotta rendes közgyűlést Mateescu István elnöke te alatt. Aradváros iparának vezetői nagyszámban vettek részt ezen a közgyűlésen, amely az elmúlt év munkálkodásáról adott számot. Amint ismeretes az aradi iparvállalatok szövetsége helyi organuma Románia egyik leghatalmasabb szervezetének, a gyár iparosok országos szövetségének. Uniunea generala a Industriasiilor.) Az „Ugir” nagyfotosságu közgazdasági működésének eredményei eléggé ismeretesek. Az „Ugir” ezen szervezete alapján óriási jelentőségű funkciót fejt ki az ország ipara és kereskedelme érdekében. De nemcsak általános érdekű kérdéssel foglalkozik, hanem hatalmas bucaresti irodájánál és helyi szervezetei révén készséggel áll rendelkezésére az egyeseket érdeklő ügyekben. — Száz és százra megy azon ügyek száma, amelyeknél a miniszteriumoknál és egyéb állami hatóságoknál az egyesek érdekében közbenjár és magáévá tesz minden ügyet, amely az iparosok és kereskedők jogos érdekeinek a védelmét célozza. A legújabbban sikerült keresztül vinni az „Ugir”-nak azt, hogy az idegen gyári alkalmazottak tartózkodási engedélyének meghosszabbítása ne központilag intéztessék el, hanem egy helyi szervezet által, amelynek egyik tagja az „Ugir” egy kiküldöttje. Amint tudjuk, Aradon heteken keresztül ülésezett ezen bizottság és az aradi iparvállalatok szövetségének kiküldöttje érelyesen szólalt fel minden olyan

tartózkodási engedély elintézésénél, amelynél a hazai ipar érdekei az idegen munkás ittmaradását kívánták. Mateescu elnök a közgyűlésen felhívta a szövetség tagjait, hogy minden egyes ügyben, amelyben az ipart érdeklő kérdésekben a miniszteriumot keresik meg, a helyi szervezetet is értesítsék, hogy az — amennyiben az ügyet közérdekűnek látja — az „Ugir” központi szervei útján eljárjon az ügyben. Az aradi iparvállalatok szövetségének tagjai, hivatalból tagjai az „Ugir”-nak. Az évi tagsági díj a vállalat által fizetett munkabérek kb. egy ezreléke. Oly csekély összeg, amelyet minden vállalat könnyen megfizethet és amelynek ellenében a szövetség készséggel áll tagjai rendelkezésére. Az évi rendes közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság jelentését és a költségvetést és megválasztotta az új vezetőséget. A szövetség elnöke Mateescu István, az aradi villamos társaság és a hegyeljai motorosvasut vezérigazgatója, alelnöke pedig Vigyázó László és Nicolae Petrescu, „Astra” gyári igazgatók.

— Felémelték Temesvárott a disznóhús és zsír árát. A temesvári ármegállapító bizottság július hónapra a sertéshús árát negyven leiről negyvennégy leire emelte. A vendéglőkben a disznóhúsból készült ételek egy lejjel drágultak. A többi élelmiszerek árai nem változtak.

SPORT.

O Galamblovóverseny Világoson. Nagy érdeklődés mellett tartották meg vasárnap Sirian a siriai vadásztársaság galamb- és üveggömblovó versenyét. A verseny délelőtt 10 órákor kezdődött és az első szám a siriai vadásztársaság díja volt, 10 üveggömbre. Az első díjat dr. Lazar Romulus, a másodikat Ispravnic Oktávián, a harmadikat Grosdl Kálmán nyerte meg. Ezután a megnyitó verseny következett 15 üveggömbre. Az első Simay Aladár, a második báró Bohus László, a harmadik Sármezey Antal volt. A főversenyen 10 élő galambra löttek 26 méter távolságból. Az első díjat báró Bohus László, a másodikat dr. Kabdebó Antal, a harmadikat Czárán János nyerte el. Báró Solymossy Lajos tiszteletdíja következtetett egy páros élő galambra. Első báró Bohus László, második Menráth (Temesvár), harmadik dr. Moldován lett. A hölgyek díja handicap volt egy élő galambra. Első díjat dr. Török Árpád, másodikat Czárán János, harmadikat Sebestha (Temesvár) nyerte meg. Páros üveggömbverseny öt pár üveggömbre. Első Sármezey Antal, második Menráth (Temesvár), harmadik báró Bohus Zsigmond lett. Az utolsó versenyszám a vi-

gaszverseny volt 16 üveggömbre. Első díjat Betheg (Temesvár), másodikat Tormay, harmadikat Dengl nyerte el. A versenyek után történtek dijkiosztások, s azt pedig ünnepi bankett követte.

O Kinizsi—Politechnika 1:0 (0:0) Egy ember kivételével tartalékokkal állott ki a Kinizsi és ennek dacára fölényes játék után fenti arányban verte a műegyetem formában visszaesett csapatát, melyből egyedül Pitea magaslott ki néhány bravuros védelemmel.

O TMTÉ—ZsSE 2:0 (2:0) A Zsombolyán lejátszott mérkőzés eredménye nagy meglepetés.

O UCASP—TAC 4:1 (4:1). Irrealis eredmény.

O Kisantant birkozó-Olympiasz Aradon. A csehszlovák, osztrák, jogoszláv és magyar birkozó-szövetségek között felmerült differenciák miatt már évek óta nem találkoztak a nemzetek birkozói egymással. Julius 4-én és 5-én azonban, az aradi Vulturul (volt Toldi) 20 éves jubileumára kiírt nemzetközi versenyre a kisantant államok kiváló reprezentánsai adták le nevezésüket, így a gyönyörű vándordíjért váratlanul szenzációs és nagy sportértékkel bíró küzdelmekben lesz része Aradváros nagy sportközönségének. Tekintettel a szokatlan nagy érdeklődésre, ajánlatos a jó jegyeket a Maidt-féle divatüzletben előre váltani. A verseny szombaton és vasárnap este nyolc órákor lesz a Nyári Színházban.

O Aradi futballmérkőzések. Szolnok—Arad 1:0 (1:0). A mérkőzés nagyobb részében Arad volt a támadó, de gyenge halvesora és gólképtelen csatársora következtében vereséget szenvedett. Szolnok kevesebbet támadott, de szöktető akcióik mindig veszélyt rejtettek magukban. — AMTE—Szolnoki MTE és MÁV kombinált 4:0 (2:0). A szolnokiak nagy arányu vereségüket gyenge kapusuknak tudhatják be. A gólokat Stoffa, Auer II. és Teleky lötték. — Hakoah—Egyetértés 1:0 (0:0). A Hakoah ezzel megnyerte a második osztályu bajnokságot és selejtezőt fog játszani a simeriai Cfr-rel, az első osztály utolsó helyezettjével. — Wacker—Vointa Victoria 3:0 (2:0). A sváb csapat góllövői Wingeron és Braun. — Gloria Cfr. komb.—Banatul 1:0 (0:0). — ÁTE II.—Unirea 2:0 (1:0)

O Az AAC külföldön. AAC—SzáK 2:1 (0:0). A vasárnap Szegeden lejátszott mérkőzést a lelkes aradi együttes nyerte meg Singer és Kelly góljaival. — AAC—CsAK 1:1 (1:0). A csabaiak durva játékkal igyekeztek eredményt elérni, az AAC azonban szívósan ellenállott. Mind a két gól tizenegyesből esett. Az aradiakét Pálinkás lötte.

Zürichben 2.37.50, Párisban 10.10 a lej karzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Junius 30.) Francia frank 10.50, svájci frank 42, dollár 217, angol font 1050, szokól 6.45, lira 8.10, dinár 3.75, márka 52, osztrák schilling 31, magyar korona 325. **Kifizetések:** Páris 10.10, Zürich 42.65, Newyork 218.50, London 1068, Prága 6(52, Milanó 7.94, Belgrád 3.85, Berlin 52.40, Bécs 30.88, Budapest 322.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Junius 30.) Berlin 122.62.50, Ams terdam 206.40, Newyork 515, London 2503.75, Páris 23.25, Milanó 18.25, Budapest 0.0072.55, Belgrád 8.95, Bucaresti 2.37.50, Vars 0.00099.12.50 Bécs 0.007255.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRIAT. (Junius 30.) Berlin 122.62.50, Ams terdam 206.40, Newyork 515, London 2503.50, Páris 23.30, Milanó 18.10, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 8.97.50, Bucarest 2.37.50, Varsó 0.00099.12.50, Bécs 0.0072.55.

A ZÜRICHI UTÓTÖZSDÉN a leit 2.37.50-el jegyezték.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRIAT. (Junius 30.) **Kifizetések:** Páris 9.95, London 1062, Newyork 217.75, Milanó 7.92, Zürich 42.50, Bécs 30.85, Prága 6.50. — **Valuták:** Napoleon 820, arany-márka 51, leva 1.46, török lira 1.12, angol font 1050, francia frank 10.40, svájci frank 41, lira 8.20, drachma 3.60, dinár 3.70, dollár 216, lengyel márka 41, osztrák korona 31, magyar korona 31, szokól 6.45.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Junius 30.) Belgrád 1242—1250, dinár 1222—1244, Páris frank 3227—3251, leva 502—510, Szófia 507—511, Bécs osztrák kro-

Karórákat leszállított áron árúsít: **FEINER** ékszerüzlet, Arad, Strada Brătianu (Weitzer János-uca) 2. szám, Briliáns, ezüstdíszekért legmagasabb napi árat fizetnek.

SAKK

Rovatvezető: Dr. Jany Géza.

26. SZABÁLYTALAN MEGNYITÁS.

Játszották levélváltás útján.

Világos: Wolf H. (Wien). Sötét: dr. Balogh J. (Mercuria-Ciuo).

1. e2-e4, H8x16. 2. d2-d3, e7-e5, 3. f2-f4, F18-c5. (Aljechin Maróczy el-
len itt Hb3-c6-tal folytatta). 4. f4xe5,
H8xe4? 5. Vd1-g4! (Az áldozat elfo-
gadásra sötétnek Vh4+ után gyors re-
miszt biztosított volna; világos most le-
bonyolít és egy gyalog előnyt tart meg),
d7-d5. 6. Vg4xg7, Vd8-h4+. 7. g2-
g3, Fc6-f2+, 8. Ke1-d1, Vh4-g4+. 9.
Vg7xg4, Fc8xg4+. 10. Ff1-e2, Ff2x
g1. 11. Bh1xg1, Fg4xe2+. 12. Kd1x
e2, He4-c5. 13. Fe1-e3, Hc5-e6. 14.
d3-d4, c7-c5. 15. e2-c3, Hb8-c6. 16.
Bg1-d1, o-o-o. 17. Hb1-a3, c5xd4.
18. e3xd4, Bh8-f3. 19. Ha3-c2, f7-f6.
20. e5xf6, B18x16. 21. Bd1-f1, Bf6-
g8. 22. Bf1-f7, Bd8-d7. 23. Ba1-f1,
Bg6-g7. 24. Bf7xg7, Bd7xg7. 25. Bf1-
f3, Kc3-d7. 26. Ke2-f3, Bg7-e7. 27.
g3-g4, He6-c7. 28. h2-h4, Hc7-e8.
29. Bf6-f8, He8-d6. 30. Fe3-g5, Be7-
e8. 31. Bf8-e3, Hd6xe8. 32. Fg5-e3,
He8-d6. 33. h4-h5, Kd7-e6. 34. B2-
b3, a7-a5. 35. Fe3-f4, Hd6-e4. 36.
Ff4-h6, b7-b5. 37. a2-a3, Ke6-f6. 38.
Ph6-e3, He4-c3. 39. Fe3-cl, a5-a4.
40. b3-b4, Hc3-e4. 41. Fe1-f4, He4-
c3. (Az állás remis színezetű, azonban
Wolfnak sikerült a rendkívül rejtett nye-
résai lehetőségét megtalálni. A végjáték
egyike a legszebbeknek, melyet csak
valaha játszottak. Igaza van Tarraschnak,
hogy a legzebb feladványok az élő
játszmában fordulnak elő.) 42. g4-g5+,
Kf6-f5. 43. g5-g6! h7xg6. 44. h5-h6,
Kf6-f6. 45. Ff4-e5+, Kf6-f7. 46. h6-
h1, He6xe5. 47. d4xe5, Kf7-g7. 48.
e5-e6, Hc3-e4. 49. e6-e7, He4-d6.
50. He2-d4, Kg7xg7. 51. Hd4xb5!
Hd6-e8. 52. Kb5-c7! Hc8xe7. 53.
h4-b5! és sötét feladja, mert egy vilá-
gos gyalog okvetlenül beér.

Sakkhir. A „Debreceni Sakkör” f. évi
augusztus 9-24-ig nemzetiközi mester-
versenyt és időturnát rendez. A mester-
versenyre 12-14 meghívott vehet részt;
a főturnát 32 játékos számára rendezik.
Tét nines; a főturnán 100.000 korona bá-
naipénz, melyet a verseny szabályszerű
lejtésása után visszaadnak. Bővebb fel-
világosításokat nyújt Dalny Barna Deb-
recen, Arany János-utca 2. A jelentke-
zés határideje 1925. július 15.

26. Feladvány.

Lagar (Páris).

Világos: Kf4; Hf8; gvb7; Sötét:
Kd3; Bb6; Fe1; gy. h7. Világos húz és
remiszt ér el.

27. Feladvány.

H. Dáben.

Világos: Ka5; Bf3; Fg2, g6; Hd2, d6;
gyalog b4.
Sötét: Ke5; Vd5; gyalogok: d5, d6.
Két lépésben matt.

Feladvány szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

ELADÓKI

Percsa szőnyegek, írógépek, ingaóra, Tri-
eór, gyalupad, Apateléken Tholdas szőlő,
teljes felszereléssel. Magán és bérházak
elfoglalható lakással. Egy jóforgalmu
fűszer és csemege üzlet bodezával a bal-
városban. Bizományba veszünk bármily-
en árut és azt értékesítjük, sőt előte-
rítés adunk rá. Ezüst tálcát és evőesz-
közöt megvételre keresünk. 1418

„Salvarea“

Arabirományi Iroda Arad, Str. Bucur No. 18.

Cséplési szezonra gépkendőolajokat

és zsirókat, a legprimább
minőségben a mindenkori legkedvezőbb
napi ár mellett ajánl az

Aradi Olajipar P.A.

Az IVRIA

Biztosító Részvénytársaság
aradi vezérigazgatója

azonnali beépítésre megbízható

pénzbeszedőt keres.

Aki a biztosítási szakmában jártas-
sággal bír, előnyben részesül.

Butor-üzlet

megszüntetés miatt buto-
rok jutányos árban, részlet-
fizetésre is beszerezhetőek

Garai Károlynál,

Arad, Str. Gheorghe Lazar 6.
(-) Uránia mozi mellett. (-) 3685

Inatlanok és áruk köz-
vetítését a legkedvezőbb
feltételek mellett vállalja

Sylvania Égynökség

Arad, Bul. Regina Maria
29. sz. III. emelet, Steini-
tzor Dezső fényképezési
műtermében.

Használt ólom

megvételre keresselek.

Műsorrendű házikoszt-kapható

Ösv. Szablonknyv. Arad, Str. Brătianu (Weitzer-u.) és Str. Consistorului (Bathányi-u.)-sarkán

Menü 30 Lej. II Étkezni háson kívül is !!

Keuvezményes retúr fürdőjegyek

június 1-től a Városi menet-
jegy iradában Arad, Bul. Reg.
Maria 18. (Központi Takarékl.)

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőség-
ben, legjutányosabb árban kapható:
Pollák Sándor
gőztéglyagyárában, Aradon.

GÓZEKE

16. HP. Fowler gyárt-
mány, 10 éves eladó,
vagy bérbeadásra
kiadó. 3638

ASZOD LAJOS
Fehérvári, Strada Garil 4.

Kontoristin

tüchtige deutsche Kraft mit Praxis
von Arader Unternehmen für Buch-
haltung und Korrespondenz per
sefort gesucht. Kenntnis der ru-
mänischen Sprache erwünscht. Of-
ferte mit Angabe des Gehaltsans-
pruches sind unter „Dauerposten“
an die Annoncenexpedition „Mu-
res“ in Arad Strada Unirei zu
richten.

A biharmegyei osorhel
= internit gyár =

Meteor 3148

Asbest táblái

a legtartósabbak. A tetőt
nem szükséges gondozni
és javítani. Jobb és ol-
csóbb, mint a bádognél
készült. Kapható a

FERARIA S.A. GLUJ
(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-40., 347.

JÓ HÁZ,

elfoglalható 3 szobás lakással, ezenkívül
2 kőszobás és 1 egy szobás lakással, 3
épülettel, 27 m. uccai fronttal,
750 □-öles telekkel a Pista
Mihai Viteazulra nyíló ucca
elején alkalmi áron e b a d o.
Bővebbet: Györfly „Mures“ trodájá-
ban Arad, Strada Unirei (Fábián G.-uoca.)

Kalvárosi

Évtizedek óta fűszerüzletnek kiadott
sarkok üzlethelyiség, egyszoba, kony-
has lakással letéves nélkül évi 20
ezer lej bér mellett kiadó. Megbízott
Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Belvárosi

a piacértől pár pernyire fekvő
magánház 4 szoba, zárt folyosó,
fürdőszoba lakással, 14 lóra istálló,
kocsiszin, autógarageval, évi 50
ezer lej bérjövdelemmel 700.000
lejtért eladó. Megbízott

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

MOULIN ROUGE

Bucaresti, Bul. Elisabeta 25

3422

Megnyilt a legszebb
amerikai terras

az ötödik emeleten. Legszebb
látás. Váratlan színház. Esi-
sorrendű étterem, két zenekar,
mérsékelt árak, legkellemesebb
mulatóhely. Reggeli nyitva.

Megnyilt! **ARADON,** Megnyilt!

Strada Eminescu
(Deák F.-u.) No. 15 alatt

„RECORD“

női divatárház.

Ajánlja dúsak felszerelt raktárát, marochain-, crepe de chine-, japon-, női
és férfi szövetek-, grenadinok-, spongeok, zephir- és batistok-ban.
Alakdóan nagy raktár harisnyákban, kesztyűkben, zsebkendőkben, törülközők-
ben, fürdőruhák- és köpenyekben, sapkákban és dressokban. — Saját készí-
ményű női és leányka ruhák, blousok, kötények, házi és uccai ruhák.

Mérsékelt árak!
Külön mérték osztály!
Pontos és előzékeny kiszolgálás!
Szíveskedjék kirakatainkat megtekinteni: az old árainkról meggyőződni!

3282

A holt szezonban is
fellendül
az üzlete,
() ha a ()

KÖZLÖNY-ben

hirdet.

Mélyen lezártított árak az összes nyári ruhát és blaucuájdonságokat PLESZ központi ruhanagyváltóházában... Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a névre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudomány és gyakorlati tudományok: Az apróhirdetéseket... Minden szó... Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

MECHANIKAI... Irógépüzlet, Arad, Apostolnál szemben.

ROMÁN, magyar és német fordításokat... Arad, Str. Maria (Báthány-utca) 4. sz. ajtó végén.

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember gyógy-szerés... Arad.

INTELLIGENS, idősebb úri asszony, magános nő... Arad, Str. Ferdinand 6.

IRODISTA nő, ki könyvelésben jártas és szép írása van... Arad.

JOBB MINDENES FŐZŐNŐ parkett nélküli 2 tagú családhoz... Arad, Str. Stroiescu (Teleky-utca) 15.

MÉRLEGKÉPES könyvelő vállal a délelőtti vagy délutáni órákra... Arad, Str. Sarindár 4.

ÜGYES GÉPIRO kisasszonyt keres az Arumintavásár... Arad, Bul. Regina Maria 10.

SZOBALÉANY felvétetik. Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ut.) 13., emelet.

CSOMAGOLÓLEANYOK felvételnek. Gracla laboratorium, Arad, Piața Pestelui (Hal-tér) 18.

PERFEKT FŐZŐNŐ, vagy bejáró főzőnő magas fizetéssel... Arad, Str. General Dragalina 16.

PERFEKT szobalányt Timisoara (Temesvár) részére keres Kovácsné... Arad, Str. Consistorului 40.

Lakás.

KIADÓ két egymásba nyíló gyönyörűen butorozott uccai szoba... Arad, Str. Kőzlöny kiadójában.

IRODÁNAK alkalmas kétszoba kiadó a főtéren... Arad, Str. Kőzlöny kiadójában.

BELVÁROSBAN 2-3 szobás lakások átadók... Arad.

Vétel és eladás.

HASZNALT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda... Arad.

REITHOFFER GUMMIKABATOK MUZSAINAL, ARAD, a SZÍNHÁZZAL SZEMBEN.

EGY díofa barok ebédlő, ebédlő luster és függönyök... Arad, Bul. Dragalina (Apponyi-körút) 14. I. emelet.

CSÉPLŐ GÉPEKHEZ... Arad, Str. Consistorului 12.

URSZOBA berendezés, komplett ebédlő, vörösbőr... Arad, Str. Consistorului 12.

KÉTSZEMÉLYES szöles, tiszta otomán eladó... Arad, Bul. Reg. Ferdinand 6.

FÉNYKÉPEZŐGÉP, tenniszrakét, hegedű, eladó... Arad, Strada Mărășești 58.

CSODASZÉP 12 személyes komplett „Monbijou”... Arad, Bul. Regina Maria 20.

GÖZÖLT búkkfa hálószoba tojofa fillunggal... Arad, Str. Sarindár 4.

BICSÉRDY: Halál legyőzése stb. Sándor hírlapirodában... Arad.

MINDENKEMÜ szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat... Arad, Str. Consistorului 12.

BLADÓ autó 7 üléses Pezso gyártmány... Gyorok (Győrök) nagyvendéglő.

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek... Arad, Salon Artistique Arad.

EREDETI Yes, Germandre, Grandyan, Lady, Monsecre puderek... Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ut.)

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban... Arad, Kőzlöny kiadójában.

Ingyenlen.

BLADÓ jó buzatermő vidéken 3 község központján... Arad, Str. Nieu Filipescu 18.

KISEBB BÖRGYÁR teljes berendezéssel, 4 szobás... Arad, Str. Nieu Filipescu 18.

SAROKHÁZ nagyon jó, a plaotér közelében... Arad, Str. Unirei 18.

Ujletek.

KISEBB nyomda, átvehető üzlethelyiséggel... Arad, Kőzlöny kiadójában.

NYIT SZÉP üzlethelyiség és egy garage... Arad, Ortutay-palota.

Oktatás.

ZONGORAÓRAK kezdőknek, haladóknak... Arad, Str. Baritiu 29.

Költőféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKÖK betáblázásra legelőnyösebben... Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-utca) 12.

PRIVÁTKÖLCSÖNÖK magas kamatot fizetnek... Arad, Str. Alexandri 1.

KISEBB-NAGYOBB lakások átadók... Arad, Str. Alexandri 1.

Oltönyöket... Reglánokat... Gummi kabátokat... SZANTO & KOMLOS. Arad, színház-épület.

Fogászat!

Fogászat: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej. Fém keretű fogak... Frida D'Almeida Jallied.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

Berliner Hausverwaltungen Berlini házak kezelését... Dr. Erwin Rawicz, BERLIN W. 50. Augsburgstr. 53.

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem Arad, Str. Bratiano (Weitzer-ut.) 8.

„VULCAN VOLT LÓVASUTI” téglá- és cserépgyár ajánlja... Városi iroda Arad, Bohus palota III. kapu, I. em. 19. ajtó.

Illits BRISTOL-szálló BUDAPEST. Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel.

Utlevélvizumozást naponkénti futárral... KUNSTLEB ANDOR „Visum” futárhoza... Megbízásokat vállalja Arad, Bul. Regina Maria 22.

nyomtatott az Aradi Közlöny rotációs gépen, kiadótulajdonosi Aradi nyomdával.